

“Akıllı Şehir İzmir” Çalıştayı

Elk. Elo Müh. Kadriye Avcü
EMO İzmir Şubesi Enerji Komisyonu

İzmir Büyükşehir Belediyesi ve Dünya Bankası iş birliğinde “Akıllı Şehir İzmir” Çalıştayı 06-07-08 Temmuz 2022 tarihlerinde düzenlendi. İBB, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Dünya Bankası’ndan uluslararası uzmanlar, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları temsilcileri, akademisyenler ve belediye bürokratları katılım sağladı.

İlk gün şehri yöneten kişilerin bir araya gelmesi ile İzmir’i akıllı şehir yapacak projeleri nasıl hayata geçireceği, yönetim vizyonu ve stratejinin belirlenmesine yönelik akıllı şehir projeleri için yol haritasının nasıl olacağı tartışıldı. Akıllı şehir uygulaması için yol haritasını oluşturacak önemli kriterler belirlendi. Bunun yanı sıra örnek olarak uluslararası birkaç Akıllı Şehir yönetim modelinin güçlü ve zayıf yönleri incelendi.

Çalıştayda ifade edilen Akıllı Şehir şu şekilde tanımlanmaktadır : “ ....şehir içinde ve şehir ile ilgili olanlar (sakinler, işletmeler, ziyaretçiler) için hizmetleri ve yaşam kalitesini dönüştürmek için toplumu nasıl ilişkilendirdiğini, işbirlikçi liderlik yöntemlerini nasıl uyguladığını, disiplinler ve şehir sistemleri arasında nasıl çalıştığını ve verileri ve entegre teknolojileri nasıl kullandığını temelden geliştirerek, sürdürülebilirlik ve dayanıklılığını geliştirme hızını önemli ölçüde arttırır.”

İlk adım olarak açık veri stratejisi üzerine çalışmalar yapıldığı ve açık veri portalının hayata geçmesiyle İzmir’in Global Akıllı Şehir portalına dahil edilmesi ile önemli gelişmeler yaşandığı ifade edildi. “Veri portalı; demokratik katılımı sağlamak, kurumun şeffaflığını ve hesap verilebilirliğini arttırmak ve şehirde bir ekosistem oluşturarak ekonominin canlanmasını sağlamak amacı ile kurulmuş ve veriler veri setleri olarak yayınlanmak-

tadır.” Ardından, belediye birimlerince hazırlanan şehrin mevcut durumu ve beklenti değerlendirme raporu paylaşıldı.

Açık veri paylaşımıyla farklı envanterlerin çıkarılması ve bunların yaşam döngülerinin ve yatırımlarının yönetilerek fiziksel ve dijital varlıkların bütünleşmesinin sağlanmasının gerekliliğine de dikkat çekilmiştir. Sonuç olarak beklenen amaç ve hedeflere yönelik performans yönetimi, verilerin tahmine dayalı kullanımı ile izlemelerin, ölçümlerin yapılarak paydaşlara raporlanması gibi birçok bileşen ve bunların özellikleri raporda yer almaktadır.

Analog bilgilerin toplanması olarak ifade edilen sayısallaştırma ile veri sistemi geliştirilerek iş veya yönetişim operasyonlarını ve süreçleri iyileştirilecektir. Burada dijital teknolojileri ve veri analitiği kullanılması evrensel bir kilit rol görevindedir. Esas dijital dönüşüm, işlevler arası organi-

zasyonel değişim gerektiren kullanıcı merkezli stratejik ve çok sektörlü bir dönüşümdür.

Akıllı Şehir dönüşümünde kentsel yenileşme (inovasyon) stratejisi önemlidir. Kentsel dönüşüm sağlayıcısı gelişen teknolojidir. Dijital temelin adımları; öncelikleri belirlemek (akıllı aydınlatma, kamu güvenliği, afet yönetimi, ulaşım, sağlık, eğitim vb.), akıllı çözüm sağlamak için teknolojik ek sistemi oluşturmak, finansal, sosyal ve çevresel değerler için çözümler üretmek ve ölçeklendirmek olarak sıralanabilir.

İkinci gün, İzmir’in akıllı şehir stratejisini oluşturacak 7 ayrı odak konusu birer masaya ayrılarak 80’a yakın katılımcı ile 7 ayrı masanın kendi temasında akıllı şehir olmaya yönelik fikirler tartışıldı ve bunların hayata geçirilmesinde karşılaşılan zorluklar, fırsatlar ve eylemler özetlendi.

Potansiyel olarak güçlü ve birbiri ile derinden bağlantılı 7 girişim konu-

su katılımcıları tarafından değerlendirildi. Bunlar;

- İzmir'de yenilenebilir enerjiyi en üst seviyeye çıkarmak: Son zamanlarda yaşanan enerji fiyat artışlarına karşın çözüm niteliği olan yenilenebilir enerji kaynaklarına geçişin önemi vurgulandı. Özellikle İzmir'in güneş enerjisi ve diğer enerji kaynakları yönünden avantajlı olması ve bu konuda projeler üretilmesi zorunluluğu üzerinde duruldu. Gelişen teknoloji ile ortaya çıkacak yeni entegre modellerin geliştirilmesinin gerekliliği üzerine konuşuldu. Mevzuat ve finansal kaynaklar zorluklar olarak değerlendirildi.

- Yeni bir mobilite (hareket) geleceğine geçiş: Sağlıklı, kapsayıcı, paylaşılan ve sürdürülebilir mikro mobilitenin daha hafif bir altyapı ve birçok yönden daha iyi olduğunun altı çizildi. Kent hizmetlerinin belirgin ve bütünlük olarak, insanların ve eşyaların hareketliliği ile artan değişimin çok fazla hissedilmesi ile şehrin aktörlerin desteklediği net ve anlaşılır yol haritasına sahip olmasının önemi vurgulandı. Mobilite, hareketlilik algılarında ve davranışlarında değişikliğe yardımcı olan ve dijital olarak etkinleştirilen bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır.

- Canlı bir İzmir inovasyon ekosistemi oluşturma: Birçok insanın şehirlere göç etmesiyle hızlı bir değişim temposunda tüm yenilikçileri bir araya getirmek ve yenileşme (inovasyon) sürecini en etkin bir şekilde yönetmenin gerekliliği savunuldu. Bu nedenle şehir çapında bir yaklaşım ile bunu sağlamaya çalışmak gerektiğinin altı çizildi.

- Akıllı aydınlatma direkleri: Şehri harekete geçirecek yenilikçi araçlardan biri olarak enerji tasarrufuna yönelik uygun akıllı hizmetler ile ciddi faydalar sağlayacağı ifade edildi.

- Atık yönetimi ve döngüsü: Katı

atıkların geri dönüşüme kazandırılması için birlikte doğa ile buluşabilmesi için akıllı kent uygulamalarında önemli bir yere sahip olduğu, akıllı atık yönetimiyle kaynak olarak atık ve döngüsellik birliktedir düşünülmesi gerekliliği üzerine duruldu.

- Toplumsal içgörü sorumlulukları ve katılımları: Yenilikçi dijital teknikler, topluluklar ile etkileşimin erişimini ve zenginliğini arttırmak için tamamlayıcı yollar sunar. Ayrıca, çok daha derin bir yer ve segmente özgü içgörüler sağlamak ve proaktif tutkulu katılıma yol açan açık ve şeffaf katılımın desteklendiği vurgulandı.

- Sürekli gelişen kentsel veri yönetimine İzmir'in yol haritası: Şehir yöneticileri, hizmetlerini planlamak, bilgilendirmek ve işletmek için iç ve dış kaynaktan gelen verileri bir araya getirmeye çalışır. Bu verilerin değişen teknolojilerden toplanması, yönetilmesi ve yararlanılabilmesi amacıyla bu yaklaşımı benimsemesi gerekmektedir. Ayrıca, şehirler arası verimlilik, etkinlik ve şeffaflık için temel bir akıllı destekleyiciye gerek olduğu belirtildi.

İzmir'de yenilenebilir enerjiyi maksimize etmek başlıklı masanın çalışma yolu; öncelikle genel bir değerlendirme, sonra temel sorun ve engellerin tanımlanması buna karşılık fikir ve çözümler ve amaca giden yoldaki hedeflerin geleceğe evrilmesi yönünde bir eylem planı oluşturuldu.

Bunun dışında ele alınan diğer konular ise;

- Enerji verimliliği ve yönetimine yönelik çalışmalar,
- Enerji kooperatiflerinin kurulması,
- Enerji izlemede dijitalleşme ve haberleşme,
- YEK'lerin dağıtım şebekesine enerji kalitesi ve koruma sistemleri açılarından değerlendirilmesi,
- YEK'lerin elektriksel ve ısıtma-soğutmayı içeren termal olarak ve ayrı-

ca balıkçılık, turizm, sanayi sektöründe kullanımının yaygınlaştırılması,

- YEK'lerin hibrit olarak kullanılması,
- Kombine sistemlerin yaygınlaştırılması,
- Çatı ges uygulamalarında yeni modellerin geliştirilmesi,

Özetle, çalıştayda akıllı şehir odak alanlarının her biri üzerinde detaylı bir şekilde duruldu. Kentsel Hareketliliğin bağlantı taşımacılığı, akıllı otopark, trafik analizi, akıllı trafik yönetim sistemlerini içermesi, Sürdürülebilir Enerji Verimliliği ve Yeşil Enerjiye geçiş; akıllı atık yönetimi, çevre izleme ve kontrol, akıllı aydınlatma, yapısal sensörler ve akıllı su konularını barındırması. Şehir Veri ve Operasyon Merkezi başlığında, gözetim, analitik, acil müdahale, afet yönetimi olarak yer alması, son olarak genel erişilebilir Wi-Fi ağı, etkileşimli kiosklar, devlet için uzaktan uzmanlık hizmetleri ve akıllı şehir uygulaması ile de vatandaşın katılımının sağlanması amaçlanmaktadır. Akıllı Şehir projeleri küresel ölçekte şehirleri dönüştürmede etkili bir araç olup, birçok fırsata sahip olan İzmir şehri için de her şeyi akıllı yapmak mümkündür.

Genel olarak gelişmelere bakıldığında hükümetlerin politikaları ile yerel yönetimlerin eşgüdüm içerisinde olması verimlilik açısından beklenir. Yerel yönetimler uygulama yapılacak alanların sorumluluğunu üstlendiğinden teknoloji çağında yerel yönetimlerin bilgi-mevzuat kapsamında desteklenmesi, altyapıdan başlanarak nasıl bir yol haritası izleneceğinin saptanması, ülke genelinde teknolojik ürünlerin üretilmesinin planlanması ve teşvik edilmesi, eşzamanlı olarak tüketimde ve sanayi kesiminde enerji verimliliği çalışmalarının yapılması ve en önemli konulardan birisi olan eğitilmiş insangücü açığının kapatılması çalıştayın arkasında bıraktığı sorular olarak gözükmektedir.